

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quidque is fugere,
quid agere debeat, quām exactissimē traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 90637054

Discursus IX. De frequenti Communione. Quām validæ sint invitationes,
quibus Christus tam per se, quām per alios ad hanc magnificam suara nos
mensam invitat, ostenditur; ut omnes videant, quām non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51667](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-51667)

exoprantibus conferatur : Illam Divinitatem, quæ tanquam ardens amoris insinuata forna nos exspectat, ut vi activitatis suæ totos in se transformet. Diligenter considera, que apposita sunt ante faciem tuam. Ita confidere, est divinum istum cibum præmandere, priusquam sumatur : his autem considerationibus addere voluntatis affectus iis respondentes, est eundem cibum jam sumptum digerere. Nec ignoratis, duas hasce operationes, ut dixi, necessarias esse, ut alimento sumenti proficiat. Ceterum, quod tempus est magis opportunitum de Deo gaudendi, quam hoc, quo nos invitat, imò scipso nutrit? Nullum aliud tempus tantum divinæ Majestati dat campum nos sanctificandi. Ratio est, quia aliis quidem occasionibus gratiam Deus infundit a-

nimis nostris copiosam ; illa tamen secundum cujusvis indigentiam ordinata est, & dari solet, vel ut à servitate Diaboli nos liberet, gravi aliquo peccato innodatos, vel ut contra eisdem tentationes, cum in gratia sumus, nos confortet; hoc vero tempore, si S. Thomas credimus, gratiam, quam confortet, ed potissimum refert, ut nos omnes perfecto secum amore conjungat, ad hoc quod homo in seipso perfectus existat, per conjunctionem ad Deum. Quia re uitimini, quæsto, hac opportunitate, ejusque desiderio seipsum in cibum vobis dandi respondere, nec solum ipsum recipere, sed actu ipso Communionis in ipsum transmutari efflagitate. Accedite ergo cum fide, tremore & dilectione, ad mensam adeò dignam; hoc enim erit ad illam ritè decenterque paraturt accedere.

DISCURSUS IX.

De Frequenti Communione.

I. Erversa sane sunt hominum studia ac propensiones, dum ex ipso præcepto saepius illud ipsum transgrediendi famam attripiunt! Audite & stupete. Præcepit Deus Adamo propositam mortis pœnam ne de fructu in Paradiso terrestri libi monstrao manducet : *In quaunque die comederas ex eo, morte morieris:* Gen. 2. 17. & tamen ad hunc ipsum fructum quamprimum audacem Adamus extendit

manum. Parte altera Deus præcipit Christianis, ut si vita gratiae vivere vellint, saepissime sanctissimo corpore suo in Eucharistia, cuius ipsis, quoties libuerit, copia sit vescancur : *Accipite & comedite: Qui manducat me ipse vivet propter me.* Nihilominus Christiani contumaciter ab hac sacra Mensa abstinent; ab eadem se excusant; licet fame (ut Propheta ajebat) exhausti & squalidi cadant in plateis; atram venient tam perniciose suo jejunio obstinati perseverant. Quid hoc rei est

est? Si Christus in tam magno Cæli-
tum convivio comparere nobis prohi-
buisset, absque intermissione, ut ad
illud nos admittere dignaretur, sup-
plicare deberemus; Christus verò nos
invitat, urget & ad accedendum in-
stigat. *Compelle intrare.* At homo
frivolas ob causas se subtrahit. Exi-
stimárunt S. pientes aliqui; Amici-
am nullam fore sincerorem, neque
constantiorem, quām quæ Abundan-
tiam inter & Paupertatem contrahe-
retur. Quanto enim largius ad dan-
dum Abundantia manum aperiret,
tanto magis ad recipiendum Pauper-
tas sinum suum esset explicatura; adeo
que benefactricis suæ nunquam coa-
ctam liberalitatem recipiendo inde-
fessa animi gratitudine adæquaret.
Modò mortales à se ipsis diversi effe-
cti sunt, ut supremæ Bonitati illu-
dant. Deus ad largiendum parafis-
simus est; homo verò non vult acce-
ptare Abundantia vult se diffundere,
necamen Paupertas vult recipere.
Quousque tam injuriosa amori Di-
vino durabit contentio, tamque com-
modis nostris invida? Chariissimi,
prosequantur alij quantum ipsis libet
tam probrosam cum Deo item; nos
illi finem imponemus. Ego verò,
dum validissima, quibus nos Deus al-
licit, ad frequentandam Communio-
nem, incitamenta adduco, spero, vos
in eo totos fore, ne illa respuatis, iisve
obnitamini.

II. Amor Christi, amando se, to-
tus quierus est: in se ipso enim possi-
der, quidquid amabile unquam desi-
derari potest; ideoq; in tali actu similis

est auro inflammato, quod quantum-
vis ardeat, nequaquam tamen strides
aut spumat. Amando verò homi-
nēs Amor Christi plenissimus est de-
siderijs; quare hic potius argento
vivo, quod non quiescit, comparari
potest. Unde continua in illo se no-
bis donandi nata sunt desideria,
quæ per omnem deinceps æta-
tem animum ejus exedebant, adeò ut
à primo conceptionis suæ intanti us-
que ad extremum halitum, non aliud
fuisse vita ipsius dici possit quām con-
tiuum seipso nos pascendi desideri-
um. *Desiderio desideravi hoc Pascha*
manducare vobiscum antequam pati-
ar. Nec id mihi mirum videtur: quia
cum quidquid bonum & pulchrum
gratia suæ continent, in sanctissimâ
Eucharistiâ comprehendere voluerit,
(sicut alio loco dixi) in eâque tan-
quam in terribilissima Crystallo dispersos
aliâs amoris sui radios unire; itaque
in hunc finem omnia suspitorum seu-
rum direxit jacula, cùm mōræ impati-
entiâ nunquam ventura propè illi vi-
deretur hora, quâ tam immensum
elargiretur thesaurum. Quare illâ
jam præsente, promptissimè eundem
distribuit. Sed quid vobis prodest,
si non æstimemus? Idcirco cùm desi-
deria Christi tandem quiescere videri
deberent, dato scilicet dono illo, quo
majus in terris optari non posset, ne-
hileminus habet quod desideret, vult-
que ut frequentissimè ad se mandu-
candum accedamus. Hinc est, quod
semper ipse per se maneat in Altari, ut
eo nutriamur confortemurque, atque
derelicto quodammodo misero n-

Lue.

22. 150

Prov. **stro esse in aliam ipsi conformem sub-**
stantiam transformemur. Venite, co-
medite panem meum, & bibite vinum,
quod miscui vobis, relinquite infamiam,
& vivite. Dubitabitis forsitan, an non
ninium dicam, affirmando, Redem-
ptorem nostrum talem frequentiam
a fidelibus suis vehementer desidera-
re? Ut id vobis persuadeam, duo ve-
lim perpendatis, Materiam hujus Sa-
cramenti, quod frequentandum est,
& finem institutionis ejusdem.

Matt. **III. Poterat Dominus noster pro**
materia, ex qua Eucharistia compone-
retur, parissimum eligere aurum, py-
topos, gemmas, adamantes, quis hoc
ignorat? eamque sub forma nobilis-
fini vitae pharmaci porrigeret. Nec
solum poterat, sed etiam debuisse vi-
deretur; quia olim ad exornandam At-
cam tantæ impensæ fuerunt divitiae,
idebantum, quia figuram, aut portiùs
Divini hujus Sacramenti umbram, id
est, manna inclusum continebat. Imò
si Christus Iesus ad honorandum cor-
pus suum & sanguinem in aula magni-
fice exornata sacrificavit, (Canaculum
grande stratum) & in calice precioso,
ex electro elaborato, qui etiamnum ve-
nerationi est in Hispania; quare ad ma-
jus decus non etiam tantum bonū sub-
illustris alicojuſ substantiæ conforta-
tricis accidentibus nobis porrigeret ele-
gi? Non est dubium, potuisse hæc om-
nia facere; at si fecisset, minus Fidelib-
us suis comunicabilis fuisset. Paupe-
res ob inopiam pervenire non potuissent;
divites ob avariciam non voluissent;
omnes saltem ob merces adeo pre-

ciosas accedere renuissent. Quapro-
pter Christus se dare nobis voluit sub aliamenti adeo communis speciebus,
quod non solum facilius haberipotest,
sed etiam usitatus est; omnium enim
gustui periter accommodatur, omni
tempore usurpatur, omni hominum
conditioni servit, cunctisq; ciborum
generibus miscetur, ut excedivâ hac
facilitate animati omnes auderent vivi-
ficam hanc accedere mensam absque
ullis impensis & labore, & absque alio
splendido apparatu, ornata sola con-
scientiae puritate. Venite, & emite
absque argente. Nihilominus adhuc amplius fecit. Eligendo enim pro
tanto Sacramento materiam adeo
communem, honestati convenientius
videbatur, quantitatem saltem mate-
riæ determinare, quæ quovis die à Sa-
cerdote validè consecrari posset. Sed
ne quidem in hoc Christus terminum
posuit, sed absque timore ullius irre-
verentia, quæ ab aliquo ex mera per-
veritate animi, in publicâ plateâ cor-
bem panibus plenum venum exposi-
tum, aut integrum vini dolium conse-
crante inferri posset, voluit, quemad-
modum nullo certo limite finitus est
Fidelium numerus, pro quorum salo-
te Eucharistiam instituit, ita dico, nul-
lam certam mensuram voluit esse sub-
stantiæ illius, quæ tam facilis conse-
erationis virtutē vestigio in tam amä-
ibilem cibum converti possit.

IV. Hoc ipsum desideriam, quo
à nobis saepius hanc sacratissimam
mensam frequentati efflagitat, mani-
festissime ex fine, ob quem Eucharistia
insti-

instituta fuit, apparet. Imaginamini vobis magnum aliquem Monarcham, qui maxime sibi gloriae ducit beneficis cumulara subditos, ad hunc finem relictâ regali Sede exire & visitare Regnum suum, ubique insignia liberalitatis suae relinquere monumenta, sublevare plebem, nobilitare cives, novis dignitatum titulis nobilitatem exornare. Talis Rex Christi Iesus figura esset, qui in vestimento & semore suo scriptum gerit: *Rex Regum, & Dominus Dominantium*: quia cum ob naturam Divinam, per semur significatam, tum ob humanam, per vestimentum expressam, omnium creaturarum est Dominus. Potissima vero hujus Regni pars sunt Fideles Christiani. *Fecisti nos Deo nostro regnum.* Quae apud summum in unoquaque in tres ordines, quasi Vasallorum, dividi potest. In plebem sensuum extenorum; in Cives facultatum interiorum, in Nobiles facultatum nostrorum superiorum. Quare Redemptor noster in Eucharistia nos visitans plenitudinem gratiarum suarum qua quaversum dispergit: *pertransit benefaciendo.* Praesentiâ suâ beatificâ illustrat & ditat sensus exteriore, carnemque nostram, quae est quasi instar plebis, cælestem in ijs immortalitatis spargendo sementem, ob quam illi nunc fideliter animæ serviant, subinde resurgent cum eadem, perpetuâ gavisi felicitate, & nunquam amplius morituri. Illustrat & ditat partem hominis appetitivam (quae est quasi inferior civium ordo) impetus itascibiles refrenando, ardoresque apperitus concupiscibilis mitigando, Et quemadmodum olim cum Manna, survissimus ad irrigandam toram terram ros decidebat, sic nunc quoque alius delabitur ros gratiae multo melior: habitualis scilicet gratia, quae in ipsa Communione ad maiorem animæ sanctificationem augetur; & actualis, quae loco majoris subsidij superadditur. Illustrat denique & ditat supremum nobiliorum potentiarum ordinem, intellectui nova conferendo divina lumina, voluntatem novis affectibus ascendendo. Quid amplius? *Ego veni inquit Christus, ego veni, ut vitam habeant: id quod per Incarnationem nobis dedit, & abundantius habent:* quod quotidie amplius dat in sanctâ Communione. Iti ergo sunt fines Salvatoris nostri, propter quos illi sub specie cibi ad nos accedere placuit. Cur igitur non totus flagraret desiderio, has tam sublimes suas intentiones execundi tam ad salutis nostræ, quam gloriae sue incrementum? Si non arderet, tam ferventer certè, ut scimus, nos non invitaret, multò minus ingratam, quam à pigerrimis mortalibus passurus est, repulsam se gravior vindicaturum minaretur: audite obsecro, quemadmodum loquatur. *Di. Lc.*
co vobis, quod nemo Virorum illorum, 14. 14.
qui vocatis sunt, gustabit canam meam. Quibus verbis demonstrat, maximam pœnam, quae Christianis, Divinam mensam suam aspernantibus, infligi possit, esse, quam sibi ipsis illam naufragantes imponunt, ne illa fruantur.

V. Interim non scirem, quo acta magis expressivo incomparabilem Redemptoris nostri charitatem explicare, quā si illam matri compararem, qua ubera sua semper lacte plena & prompta, quibus eam lactet, teneatissimo affectu, suo monstrat filio. Sed prius audite, quid olim acciderit. Puerulus quidam, ex ulnis matris suae, dum illa cum familiaribus suis confabulatur, importunè se proripit, tantumque manibus pedibusque nititur, ut ad vicinum præcipitum deveniat; Mater fortè reflectens oculos videt obstupefacta, in quanto periculo charissimus suus verletur filiolus. At quid faceret, ut illum substraheret? Vocabentne? at voci non obediebat. Terrerentur? Sic potius ad præcipitandum impelleret. Audite ergo, quā ingeniosus sit amor. Afflictissima Mater hisce pressa angustijs secum deliberans, hunc modum, qui felicissimè cessit, servandi prolem suam invenit. Aperto finu ubera lacte turgentia parvulo suo ostendit, quibus ille conspectis allectus, sensim eandem viam; quā ad præcipitum ascenderat, relegens, lætus in matris gremium jam quasi semimortuæ se recepit. Prorsus similis huic Christi in Sacramento amoris operatio mihi videtur. Sed pro dolor! similis in multis Christianis, nisi fallor, estensus, non apparet! Videt Christus Fidelem quendam quasi Fusionem rationis usu destitutum, ex amabilibus providentiæ suæ brachijs abeunte, stare in summo præcipitio, manifestissimoque perdendi se pereundique

periculo: alcum clamare non juvat, obstinatus enim vocem non vult audiare; nec minæ proficiunt, has enim ut effugiat, majori jam desperans se committit discrimini. Unde tantis in periculis Christus Dominus (velut tenera mater cum ipsomet amore suo deliberans) finum aperit, Divinasque illas exhibet mammillas, quibus ipsi Paradisi Principes lactari solent (*mammilla Regum lataberis*) 11.6. ut tali escâ allectus infelix, in finum Domini sui se recipiat. Ethoc non sufficiet, ut tanquam infantes discamus, quomodo servare nos oporteat? amabimus adhuc miseri famem nostram, pergemusque in conspectu Christi adhuc in proximis ruendipe. riculis nugari, nec propriam perniciem, nec amorem ipsius aestimare? 12. Venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis, relinquette infantiam, & vivite,

VI. Verum amicus ille, qui non in speciem nos invitat ad coenam, sati non habet, per se ad mensam suam nos invitasse, nuncios eriam ad domum nostram ablegas, qui nos sollicitent. Ita & Christus nobiscum agit. Non solum ipse omnes Fideles ad frequentem invitat Communionem, sed ab Ecclesia sua hanc invitationem crebro vult repeti: *Misi servos suos Matt. vocare invitatos.* Verum quidem est, 12.3. ab Ecclesia nos non obligari sub præcepto saepius, quā semel communicare per annum, sed quid hoc importat? facit illa sicut mater, quæ filio suo, omnem cibum salubriorem propter morbum nauseanti, blanditur

ter & dicit : fili mi , saltem hanc buccellam amore mei manduca : de cætero veller , illum sanum esse , ita ut absque nœsea ad saturitatem usque & ipse se reficere posset . Eodem modo sancta Mater Ecclesia videns maximam Christianorum partem ob concupiscentia febrim hunc divinum nauseare panem , etiam illa cuivis dicit : fili mi , saltem semel quot annis ob amorem Patris tui Cælestis , & amorem mei , quæ plusquam mater tuam desidero salutem , huic Mensæ accumbito . Sed licet ita dicat , quis non videt , insuper optare illam , ut omnes sæpius accumbant , ita vivendo , ut quotidie communicare possint ? Nec dubitare licer : quod enim Testimonium magis authenticum ad explicandam Ecclesiæ mentem , quam famosum illud Concilium Tridenti celebratum ? affirmat illud ; optare Patres ibi congregatos antiquum illum primorum Christianorum renovari servorem , qui quotidie pane hoc Eucharistico vescebantur . Et quia ob temporum nostrorum frigiditatem , mortuusque corruptielam , tantum sperari non poterat , prudenter omnes adhortatur , rogat , & adjurat per divinæ misericordiæ viscera , ut saltem frequentius hoc cælesti cibo se reficiant . Similia semper fuere S. nectorum Doctorum desideria , qui nobis Ecclesiæ voluntatem declarant , quemadmodum etiam Ecclesia Dei voluntatem nobis , quasi ejusdem interpres , manifestat . Sed ut non diutiū vos detineam in adducendis authoritatibus SS. Augu-

stini , Ambrosii , aliorūque à Sancto Thoma citatorum , sufficient verba in S. Tho. Concilio Basileensi annotata ; quod 3. p. 9. asleverat , omnes Catholicos Doctores 80. ar.

laudasse , admonuisse , & continuo 10. scriptis suis sanctissimam Eucharistiæ recipiendi usum inculcasse , velut rem non solum utilissimam , sed ad vivendum ex virtute summè necessariam . Quid sæpe accedere digne & de-

votè sit valde proficuum , imo summè necessarium , omnes Doctores Catholici laudant , hortantur , admonent incessanter fidem populum .

VII. Et quia aliud persuadendi modus , præter exhortationem , est exemplum , non prætermittit Ecclesia etiam illud nobis proponere , representando primos nobis Christianos tantò hujus Divini panis appetitiores , quantò laeti , & frequentius quotidie illo vescebantur . Erant perseverantes in communicatione fractionis Att. 2. panis . Atque ita loquendo (adultæ 42. jam Ecclesiæ successus considerando) videor mihi celeberrimam illam a dormiente Babyloniae Monarcha Dan. 2. conspectam videre statuam , ad propositum nostrum iterum compararentem . Caput ejus erat ex auro , pectus ex argento , femora ex ære , tibiae partim ex ferro , partim ex loto . Idem S. Tho. videre est in re nostra . In primitivâ 3. p. q. Ecclesiâ sub gravissimis penitentiis tenebantur Christiani quotidie communicare , ut Sanctus Thomas ex horrendis illis Sancti Anacleti Papæ verbis De Confini Sacris Canonibus allegatis colligit : sec. d. 2. Peracta consecratione , omnes communient , qui noluerint Ecclesiasticis carere litimi-

liminibus : ne enim & Apostoli statuerunt, & sancta Romana tenet Ecclesia.

Epist. ad Lyc. Et haec consuetudo sat diu duravit, ita ut Sanctus Hieronymus testetur, ad sua usque tempora in Ecclesiis Hispaniae perseverasse. An non ergo pulcherrimum vobis hoc ex auro caput videtur? Sed ecce, successit pectus

Epist. ad Ca-

far. a- unde Sanctus Basilius refert : suâ jam

pud Ca- ætate non amplius quotidie solitos fu-

nis. q. 9. ifse, Christanos communicare, sed

de Eu- tantum quatuor vicibus per hebdoma-

char. dam; Die Dominicâ, feriâ quartâ,

Epist. 118. ad venter successit ex ære, quia, ut scri-

Januar. bit S. Augustinus, quidam solum die

Dominicâ huic cœlesti mensæ accu-

buerunt. Nostris vero temporibus ignobilis illa, ferri & luti pars ob-

tigit: ferme enim vsde devotus exi-

stimator ille, qui quovis mense semel

communicat; adeo plurimi Fidelium

aprimis Christianis turpius, quam vilis

limus ab auro degenerarunt, ut non

nisi una vice quot annis communica-

cent. Tanta est nunc Christianorum

nausea.

VIII. Quamobrem morum, quam in animabus multorum aspicitis, diversitatem, non est, cur admiremini; diversum enim est illorum nutrimentum. Cibus constanter sumptus magna habet vim hominis complexio-

nen mutandi; ita ut Medici existimant,

eum qui anno integro lacte ve-

seretur, totam sanguinis sui massam

renovaturum. Quare si antiqui illi

Christiani continuò illo vitæ lacte

pascebantur, quis mirabitur, eos quo-
quer tantum à pervertis moribus no-
stris fuisse alienos? Tertullianus scri-
bit, majus æstimatum fuisse suppli-
cium, homini lascivo, quām futili-
do Leoni in prædam datum esse. Un-
de pudicitiam, etiam coactum & sine
consensu, aut culpâ suâ perdere, atro-
cissima inter illos pena habebatur,
imò ipsâ morte truculentior. Labem Ap-
pudicitie apud nos atrociorem omni-
panâ, damnando ad Leonem potius, ma-
quam ad Leonem confessi estis. Ita dice-
bat generosus ille orator, vim nefariâ
Christianis illaram, persecutoribus
exprobrando. Hisce vero diebus no-
stris amaras oportet effundere lacry-
mas, quando, ut nihil dicam de fornicatione, ipsum etiam adulterium, tot
& tantis condemnatum legibus, à tot
proscriptum locis, imò ab ipsis etiam
barbaris capitali vindicatum penâ,
multas Christianorum per domos ve-
lut triumphantium ritu invēhitur.
Tam notabilis diversitatis causa est,
quam assignavi, alimenti diversitas.
Tot impudicitiae, tot scandala, tanta
morum dissolutio, quæ sanctam Ec-
clesiam inconsolabiblibus cogunt plo-
rare lacrymis, citò tollerentur, si dero-
ta illa primorum temporum frequen-
tatio Sacramentorum inter Fideles
introduceretur. Et ut quædam aves in
India Orientali, licet mortua, non
corruerpuntur, quia viventes fructi-
bus & floribus aromaticis pascebantur;
ita morum pervertorum nostro-
rum putredo facile sanaretur, si hoc
purissimo cibo viscera nostra frequen-
ter condiremus. Ut ergo in viam

re-

redeamus, intueamur Progenitorum nostrorum exempla, qui ad sequenda vestigia sua, ut non aberremus, nos invitant. Interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, & ambulate in ea.

IX. Quod si invitationes istæ, & exempla à multis retrò actis seculis petita, imposterum corda vestra permovere non valent, poteritisne excusatæ vos, ut ne saltem animæ vestræ, addèd vobis intimæ, non sudiatis impulsus? Nonne vos ipsi toties fragilitatem vestram deploratis, experientiâ docti, viam mandatorum Dei pluribus lapsibus quâm, ut ita dicam, passibus à vobis signari? Quare ergo, si ita est, firmare illam negligitis? Considerate ergo, ut tandem aliquando persuadeamini, considerate, inquam, tribus præsertim animam vestram indigere subfidiis: Cibo ad nutritionem, medicinâ ad sanicatis reparationem, & armis ad defensionem. Omnes ista tres necessitates & indigeniæ si modò vultis, piâ & frequenti communione supplerentur. Primo indiger illa cibo: siquidem vita supernaturalis gratiæ in terris vita naturalis defectus participat (utraq[ue] enim amissioni subiecta est) hoc tamen discrimine, quod vita corporis addèd mortalis sit, ut mortem denique effugere non posset: vita vero Animæ illam evitare potest. Quare sicut cibus restaurando id, quod calor naturalis consumpsit, vires corporis nostri reparat novo vigore, ita ut vitam prolonger; sic pariter Eucharistia, quod à concupiscentia deperditum est, non solùm restau-

rat, sed tam novos animæ superaddit spiritus, ut non solùm vitam prolonget, sed æternam reddat. Si quis man-
ducaverit ex hoc pane, vivet in aeternū. *Jo. 6. 52.*

Ita tamen, ut in utroque casu, cibum,

si effectus sequi debeat, frequenter sumi oportear. Quodsi generosè a-

nimum ad experimentum capiendum applicueritis, me verum dixisse sentie-
tis. Animalia, quæ sanguine carent, vita sunt brevissimæ; apes tamen multis animalibus sanguine prædictis longius producunt vitam, non ali-
am ob causam, quâm quod continuo salutari illo cibo, quale est mel, humili-
di & calidi, quo egerint, defectum sup-
pleant. Idem quoque vobis eveni-
ret; sentiretis enim vos, fragilitatis ve-
stræ vitio non obstante, addèd robora-
tors, ut non solùm facile vobis foret,
vitam gratiæ in multos annos conser-
vare & vivere, sed etiam nunquam mori, eadémq[ue]; vitâ usque ad ultimum
spiritum gaudere. Et certè si diligenter defectuum nostrorum origo inquiratur, existimo, fermè omnes ab ex-
igua ad Communionem præparatio-
ne, aut à rati ejusdem frequentatione
proficiisci. *Percessus sum ut fanum, Ps. 101.*

*& aruit cor meum, quia oblitus sum
comedere panem meum. Et si hoc San-
cti ipsi de se affirmant, vos judicate,
quid peccatoribus eventurum sit? Ipse S. Thos.
Adamus inter terrestris paradisi deli-
tias nunquam vitam conservâsse, ita 97. ar.
ut nunquam eam perdidisset, si ex ar-
bore vitæ ad immortalitatem conser-
vandam à Deo producâ rati tantum
comedisset.*

Q

X. Ad-

X. Adhæc non sufficit, ut Exercitui alicubi bene prospectua esse dici possit, eum multos numerare annarios, ad annonam seu commeatum militibus suppeditandum; sed insuper plures habeat Chirurgos necesse est, qui vulneratis medeantur. Sic prorsus se res habet cum Ecclesia, cai non solum Christus Corpus suum, ut alimentum, sed etiam ut pharmacum, & medicamentum reliquit, ut quævis vulnera militibus suis præliantibus inficta sanari possint. Medicamentum purgans virtutia, & omnia malia expellens, ita a Sancto Ignatio Martire Sancta Eucharistia appellata fuit: Medicamentum scilicet, quod virtutem habet omnes habituales infirmitates sanandi, & ab actualibus præservandi: passiones, dico, inordinatas componendi, sanctiores ingerendi cogitationes, animamque ad meliorem valetudinem, quamquam ante læsionem gaudet, reducendi. Sed omnia haec paulatim operator: nostræ enim dispositioni, quæ ordinariè valde imperfecta est, se conformat: id quod præfertim virtutis addicti observare debent, quibus hoc fulcrum ad non rebendum magis, quam virtuti deditis, est necessarium; ita, ut quando innocens aliquis jam firmiter perseverat in gratia, licet rarius sacrâ hac fruatur mensa, id tamen pœnitenti non perinde succederet. Quando fructus arboris sani sunt, ad eos sic conservandos, sufficit partem straminis: at quando jam corrupti sunt, plus quam ordinacionis est diligentia; ballienti

Ep. 14.
ed Eph.

enim saccharo immergendi & condendi sunt, alias putrefient.

XI. Denique Servator noster, ut fieret nobis omne bonum, non solum corpus suum in alimentum, & immortalitatis antiderum nobis dedit, sed etiam perfectissimam ad ascendos Adversarios nostros Panopliam illud ipsum constituit. Hic est ille panis Gedeonis, qui tantum Ducis sui cælestis gloriæ in gladium conversus sanctas Infernali Madianorum vires omnino infringit, eorumque castra sursum deorsum ventit. Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me. Ecce integrum omnis generis contra Dæmonem offensivorum & defensivorum armorum, in sacro sancta Eucharistia armamentarium. Quare quælo his promptè armis vos munire assuscites, certè mirabiles statim sentieris effectus, præcipue quando plusquam alias, aut ab interna alicujus passionis violentia, aut ab externo Adversariorum insultu imperemini. Quod si distinctius scire desideratis, quod modo hujus Sacramenti virtute tanta victoriae obtineri possint, paucis exempli. Duobus modis obtineri possunt: tam per hoc, quod in se continet Sacramentum, quam per id, quod significat; in se authorem gratiae concinnet, qui est Christus, cuius aspectus solus si hostes in fugam conjicere potest, quid faciet, ubi præliaturus comparebit? Secundò cùm ipsiusmet Christi passionem significet, an non est hoc torum ter-

page

P. 14.
L. 1.

tere Infernum, perditionem ejus & triumphos per Crucem de eo relatios conseruare? Mos verò illi ipsi sumus, qui cælestibus his, armis, parvi sa faciendo, sicut auferimus efficaciam, nostraque ijsdem utendi negligentiā, ne formident, quoridic Diabolos reddimus fortiores. Hæc, quæ dixi, historiā fide dignā confirmabo. Adolescens quidam insano feminæ matrimonio junctæ ardebat amore, quam nullâ arte (tam illa honestatis tenax erat) in sua perfida federa pellere poterat. Hinc amore in odium verso, Magum adiit: qui rogatus, diabolicis suis incantationibus effecit, ut mulier illa omnibus in equam mutata videretur. Cogitate, quis mariti in hoc spectaculo fuerit sensus! miseram alloquebatur, amplexabatur, blandiebatur; sed semper frustra, non enim aliud accipiebat responsum, quam recalciterationes. Unde post tres dies absque ullius cibi fruitione exactos valido alligatum funi magno cum labore ad Sancti Macarij Cellam deduxit; qui Spiritu illuminatus, id quod erat, cognovit; acceptra proin aquâ lustrali feminam aspergens, lectisque supra eam quibusdam precibus, pristinæ formæ restituit. Deinde allato eandem cibo refecit. Sed scitisne, quam salutaria illi monita dederit? Ut scilicet, quam posset, saepissimè comunicarer, docendo illam? ideo tantum potestatis in eandem habuisse Diabolum, eò quod plusquam integro mense à Sacratissima Christi mensa abstinuerat. Hac tibi acciderunt, quid jam quinque hebdo-

matis non accessisti ad intemerata nostri Servatoris Sacraenta. Quod si ergo ob quinque hebdomadas, quibus hoc Sacramentum à nobis non recipitur, tantum damni infeste potest Diabolus, quid fieri, ubi tot & tot mensibus, ut plurius mos est, sacratissimæ mensæ aliqui non accubuerint?

XII. Quam beatos parte alterâ effectus in nobis produci videremus, si propriam vincendo repudiatatem ipsum otiosis gratiae fontem in nobis recipieremus? Id, quod clarissimè apparet in tot & tantis, sedulò sacro hoc se cibo reficiebibus, qui plurimos annos, quin omnem quandoque vitam gravis noxæ expertem docunt. Ipsi autem ratio hoc confirmat, quandoquidem, qui saepius communicat, saepius etiam Confessione Sacramentali conscientiam eluit, saepius malum à se commissum derelictum, renovandique dolorem optimis propositis peccato resistendi, animum obfirmat. Adhæc aut condignis pœnitentijs, aut indulgentijs pro peccatis admissis Deo satisfacere procurat. Similiter Communicans præcipuarum virtutum actus exercet, Fidei, veritatem divini Sacramenti credendo; Spei, exspectando desideratos effectus Charitatis, amando Dominum suum tam liberalem, cíquo placere conando; Religionis, illum adorando; Recognitionis, illum admirando; Humilitatis, in conspectu suo se prosternendo, aliósq; similes virtutum actus, qui toties iterati, quis verbis exprimere poterit, quantos fructus, quantumque robur animæ adferant? His tamen omnibus

Q. 2

se

se privat, quicunque hostis sui ipsius aut non aestimat aut non amat hanc frequentiam, quam tantopere vestro commodo vobis hucusque persuadere conatus fui.

II.

XIII. Invitat ergo vos, Charissimi, Christus, invitat vos Ecclesia, invitat vos anima vestra, ut frequenter hoc sacratissimo Altaris epulo vos reficiatis; simul omnes optarent, ut essetis quasi arbores fixæ & firmæ circa mensam divinam: *sicut novella olivarum in circuitu mensæ Domini.* Quid vos autem ad invitationes tor, rotiesque repetitas respondetis? Saltem dicite mihi, quid vestro nomine responsi dare possim? Quamquam ne quidem opus est, ut vestras mihi excusationes confidatis, optimè enim cunctas novi; si tamen excusationes sunt, & non potius inhumanissimæ repulsæ. Atque haec sunt tres illæ nominatissimæ repulsæ in tribus hominum generibus in Evangelio significatae, superbis scilicet, avaris & sensualibus, cænam illam magnam, Sacramenti figuram, accedere detrectantibus.

XIV. Primi ergo, qui hanc cælestem mensam non curant, sunt superbii, eo praetextu, ne, si nimis frequenter illam accedant, aut contemnantur aut etiam, quod pejus mihi viderur, ne ipsi Christum Dominum contemnant. Quod si quempiam talem ad frequentiorem exhorte minimi Communionem, quam primum respondebit: quod si frequentius accederet, quemvis sibi objecturum: Ecce devo-

tulum, quām libenter hic vellet videri Sanctus; quām torto incedit collo? Et hoc sufficit, ut ad cænam à Christo invitati respondeant: *non possum venire.* Satis appetat, hosctales superbiæ suæ famo exercitatos esse, ut non videant, quantum pro re nauci bonum amittant. Sanctissimam Communionem interdicuntis! quam ob causam? Ob infamiam quorundam dictaria: hæcne vobis moram iniiciunt, quid minus ad Deum accedatis? *Quis Piscator ad litus mari Indici inæstimabilis alicuius gemmæ pescationem intermitit ob quaæ frigidæ formidinem?* O si & vos intelligeretis, qualis sit hæc paradisi genia, quam vobis in sacra Hostia Sacerdos porrigit! non solùm frigus linguæ specie tenus Christianæ non intemeretis, sed integrum opprobriorum oceanum huic tam præclaræ acquisitioni opositum contemneretis.

XV. Intolerabilius nihilominus est praetextus, quem adserunt, dicentes: se ob reverentiam à Communione abstinere: quasi contrarium facere sit, præter decorum, nimirum se Deo familiarem reddere. Hæc tamen personæ, quæ nihil aliud gerunt in capite, quām ambitionem, sui existimationem & vanam gloriam; personæ, quæ ob vile honoris pondrum millenium se implicant tricis, existimantque, ad leve dictarium non aliter, quām colapho, responderi debere; personæ, quæ in conversatione, vestitu, & omni vita non nisi superbiam stant; hædico sunt postea illæ ipsæ, quæ ex me-

spiritus humilitate Christo cum S. Petro respondent *Exi à me Domine, quia homo peccator sum.* Præclarè ficeret Sacerdos, si quandoque , aut quia de eorum dispositione dubitat , aut ad puniendam eorum dissolutio- nem, solemniora aliquo die festo, quo populus frequentissimus sacræ Mensæ accumbit , calibus Communionem interdicere; tunc videretis, quis sit ille humiliatis Spiritus, qui illos ab hac mensa frequentanda retardat. Insurgent contra Sacerdotem illum , quasi injustum & intolerabilem ; minabuntur , ad judicem magis peritum se appellaturos ; protestabunturque , se tale non toleraturos opprobrium , ut soli in tanta communicantium multitudine à divina Mensa arceantur. Ecce pulchram illam erga Christum reverentiam. Ecce pulchrum illum niimæ cum eodem contrahendæ familiaritatis timorem ! Quæsolarvam tandem aliquando deponite , aliisque vultum induite. Nolite dicere , majoris respectus causâ erga Deum vos ab hac sacra abstinere Mensâ ; sed faciemini , ob majorem libertatem , quâ gaudere ipsi vultis , vos sacram horrere Communionem , & quia plenas interim habendas passionibus vestris laxare cupitis , sempèrque magis indignos & divinæ hujus Mensæ incapaces vos reddere , à qua ob frigus cordis vestri modò vos subducitis. Cæterum quis ignorat , veram erga Deum reverentiam ab amore erga eundem proficiat ; quapropter , si vos ab illo abstrahit reverentia , quare non potius vos impellit amor ,

ad quem multò magis adhortatur Scriptura, quād ad timorem ? Quare cū dixisset Christo S. Petrus, *exi à me Domine, quia homo peccator sum,* statim Christus subjunxit, *noli timere* quia , ut benè notat S. Thomas, ad s. Tho. uniendum se Christo amor prævalere 3. p. q. debet timori. An fortè pro Com- munione Paschali digna vobis vide- tur dispositio annum integrum quo-

vis iniquitatum , & scelerum colluvie transactum præmisississe ? Arq; hæc ipsa est Christianæ Reipublicæ clades , ut exclamat S. Joannes Chrysostomus. *Hom. 5.*
Hoc est, quod universa perturbat ; Exi- in l. ad stimare bonam ad Communionem *Ti-* esse præparationem , non munditiem mortis , animi , sed intervalla temporis longiorie , meritum putas. Semper est Pascha , cùm adest cordis munditia . Ah quād ve- rē illa omnis dies , est festus , & omnis festus dies , est Pascha , qui sincera pec- catorum confessione animam purifi- cando , vero tot , & tantorum lapsu- um dolore Deo appropinquat , virés- que resurgendi stabiles desiderat ! Imò audeo dicere , raram Communionem non solum non esse ex natura sua ad dignè communicandum dispo- sitionem , sed potius novum minus di- gnè communicandi , quād unquam esse periculum. Peccatum enim pro- pter hanc dilationem magnopere in cordibus nostris inveterascit , malorum habituum tyranus invalescit , re- bellium appetitum augerat tumultus , magisq; semper anima hostium suorum servituti subjicitur , & ad excutiendum illorum jugum , Deoque serviendum inepta efficitur . Quapropter ab

Q. 8

hac

hic reverentia, quam tantopere ostengatis, cavere vobis: non enim ad capiendas animas Diabolus aptiores habet pedicas, quam pietatem male fundatam. *Caveamus*, inquit ad intentum nostrum S. Cyrius, *S. Cyril.* *veamus*, ne loco laquei, damnosam re-
Alex. l. ligionem Diabolus nobis prætendat.
 1. 4. in XVI. Nec minor est numerus illorum, qui plurimorum prætextu
 6. 17. negotiorum hanc invitationem non acceptant, proprijs utilitatibus suis studentes. Oportet illos adesse in officina, ad forum & nundinas, rei familiari necessitatem patienti, attendere; verbo, tempus non habent. Hi non sumo superbiae, sed terrena cupiditatis pulvere à Dæmonie excæcatis sunt, unde etiam illorum cœcitas diutius illâ alterâ perseverat. Providendum est familiæ; concedo, sed an nos etiam habetis animam? Cur ergo non etiam illius geritis curam? Estne possibile, ut integrum mensum rebus familiaribus impendentes, non duss saltem horas quovis mense vobis tribuatis, quibus semel confondo & communicando salutem vestram vobis certam faciat? quis Pater tam iniquus esset, qui cum duos habeat filios, & panem unicum, saltem medianam cuivis partem non lar- giretur? Vos animam habetis & corpus; & licet animæ, tanquam cœlestis & altioris originis, quasi natura majori, melior portio conveniat, quare saltem non æqualem illi portionem vultis concedere? Au non summa erit in-justitia, miserae nec relinquent aliquid temporis indulgere, sed præ etiam

debilitate humi prostratae reslin-
 te? Quæ sunt illa negotia? Quæ per-
 turbationes & tricæ? An ideo in
 mundum venistis, ut terram, & com-
 terra tractetis, aut cum ipsa terra ca-
 lum mutetis? Quomodo igitur pri-
 marium creationis vestra finem dese-
 tetis, at boni illius umbram, lucelli
 dico tenuis, sequamini, quod tantis
 vos curis & molestijs implicat? Lu-
 pum ajunt, ob nimiam famen teftam
 devorare; quod si deinde lapidarem
 inveniat cibum, terram revomer,
 illæque vesci. Et par non sit, vos id
 ipsum facere? Jure merito terram
 adeò viles curare non deberetis, ut
 pote, quæ animam satiare non posset,
 nec ullam adferre quietem. Au non
 ergo ferculo tam eleto, tam salutari,
 quod est panis ille, qui de celo de-
 scendit, illam postponetis? Pro una
 sola Communione, deberetis omni-
 bus terræ bonis posthabitatis, totius ani-
 ni dies impendere, & ne medium
 quidem solenniorem diem adhibe-
 tis, quem tamen integrum ex alio ca-
 pite Deo dare tenemini? Quod si ita
 agere pergetis, bene dixero, homi-
 nes non amplius esse, ut communi-
 fetur proverbio, homini lupum,
homo homini lupus, dicam sibi ipsi
 plusquam lupum esse.

XVII. Sed deterius his est, quod
 quidam non solum ratiæ divino hoc
 epulo reficiuntur, sed etiam alios ab
 eo sumendo abstinent. Unde si
 uxor, si mater aut soror, properet
 Communione solito diutius mo-
 riantur in templo, ecce omnia sursum
 deorsum vertuntur, redigentes calum-
 nia-

nistrum & acerbissimum diuersorum tempestate obruuntur, ita ut misere feminæ pavonem semellam in exiguo illo, quod faciunt, bono imitari cogantur, quæ ut pullos suos excludere possit, nidum pavoni abscondit, ne ab illo inventa importunè ab incubando impeditur.

XVIII. Verum est, omnium, qui sanctam Evcharistiam recusant, impudenteros esse homines sensuales, ob scdillas, quibus eorum oculi obducuntur, fortes mirum in modum excæcatos. Iti ne quidem foliorum regmine ignominiam suam abscondunt, sed liberrimè Christo & Ecclesiæ respondent: *Non possum venire.* Sed qua de causâ? Quia turpissimas voluptates suas nolunt relinquare: quia inveteratas nolunt abrumper consuetudines: quia ne quidem brevi tempore intervallo carnalis animo pellere volunt desideria, nec à fœditatibus, quas tam arctè amplectuntur, sese avellere. Amplexati sunt stercore. Non ideo tamen decet illos, à Confessorio ad frequentiorem Communionem admonitos, ob reverentiam, quam prætendunt, indignos se cognoscentes, tam diu ab hac puritatis mensa abstinere. Sat scimus, sat scimus non esse propriæ cognitionem misericordie, sed propriæ amorem misericordie, qui eos ab hac sacra Mensa avertit. Hæc vita illis adeò delitijs referata videretur, ut dolori ipsis sit de eadem mutanda cogitare. Et esse sub sentibus delicias putant. Non ideo scarabæi à rosis invadendis abstinent, quod se illis indignos æstiment, sed quia ster-

core innutriti illud amant, amplexantur, plenisque buccis vorant. Quam obrem quia duo carnalium hujusmodi hominum sunt genera, unum eorum, qui sub cænorum suarum onere ingemiscunt, & se liberare anhelant: illo alterum, qui non tantum non gravantur, sed quasi torquibus aureis gloriantur; his ita pronuncio: Tales hominū quisquiliæ, qui peccata sua adhuc amant, nec animum inducere volunt, ut proximam labendi occasionem evitent, tales inquam, ab hac cælesti mensa longè removeantur, nec notificare illi Apostoli prohibitioni adversentur, quæ caver, ne quisquam uno eodemq; tempore immaculatæ Christi, & abominanda Diaboli mensæ accumbere audeat. *Non potestis mensa Domini partisepes esse, & mense 10. 21. Demonorum.* Alternum vero genus hominum, quod malo suo querit remedium, sufficientique cum dolore & proposito ad recipiendum in Evcharistia Christum se disponit, omnino ingenti cum humilitate & fiducia Medicum suum accedat amabilissimum, propriâ manu hoc cæleste ipsi remedium portigentem, dum dicit: *Accipite, & comedite.* Imò quò ardenterib; & importunitosib; concupiscentia stimulis nos imperi sentimus, et frequentius ad eosdem retundendos sacræ huic Mensæ accumbere debemus; in ea enim Vinum illud, quod germinat Virgines, proponitur. *S. Tho.* *Vinum germinans Virgines;* fomi- 3.p. q. tem concupiscentiæ diminuens, pau- 79. ar, latimque ardorem refrigerans. *Mo.* 6. & dum autem, & mensuram talis fre- opusc. quen. 48.e.7.

quantationis hanc debere esse iudico,
ut antequam in pristinum quis rela-
basur peccatum, accedat. Sic enim
una Communio multarum instar esset.
Galen.
L. de
amid. Medici volunt, antidota absque
comparatione plus prodesse sumenti
ante venenum, quasi preservativa,
quam veneno jam hausto curativa, ita
ut ad sollendum illud non sufficiat
illa ipsa dosis, quae preservasset, sed
quintuplum angeli debeat. Ita San-
ctum docet Concilium Tridentinum;
Christum hoc divinum instituisse Sa-
cramentum pro graviorum culpatum
antidoto, & leviorum curativo. *Sumi-*

et 1. *Sej. 13.* voluit hoc Sacramentum tanquam an-
tidotum, quo liberemur a culpis quo-
tidianis & a peccatis mortalibus pre-
servemur. Atque ideo, ut, sicut aequaliter
est, illo utamur, conveniens esset,
tam saepe eodem frui, quasi priore
Communione acquisitam perdidis-
semus gratiam. Adeoque paulatim
pravi debilitabuntur habitus, optimas in cordibus generabitur puritatis
affactus, immaculataque Redem-
ptoris nostri caro corpus nostrum
balsamo condit immortalitatis. Ex-
perimus hoc quotidie, videmusque
tot homines hoc electo crebrius uten-
tes medicamento, ejusdem virtute
planè spiritualem in corpore vitam
ducere. Cervus non est subiectus febri:
hinc referunt, feminas quasdam Prin-
cipes Romanas quotidie ejusdem car-
nibus vesci solitas, absque ulla infir-
mitate extremam attigisse sonectam.
Plin. l.

8. o. 22. Quasdam nos principes feminas sci-
mus, omnibus diebus matutinis carnem
cervi degustare solitas, longo aeo ca-

rnisse febribus. Fides sit penes auth-
orem. Scio Dominum Iesum, qui in
sacris Canticis cervo comparat, velut
ab omni impuritatis umbrâ alienum,
animabus crebro devote communica-
ntibus talem addere vigorem, qui
non solum infrenatarum passionum
febris planè extinguat, sed etiam vi-
tam longam, imò perpetuam conserat.
Qui manducat hunc panem, vivet in
eternum.

XIX. Sed quae vestra tandem,
Charissimi, est sententia? Vestre vos
excusationes non magis quam lepo-
rem fugiente agri post messem pro-
tegere possunt. Quod responsum,
iterum reperio, ad tot Christi, Ec-
clesia, vestrumq; proprium ani-
marum invitationes reponere potes-
tis? Si Christus vos vult locupletare,
cur sinum vestrum non expanditis?
Si Ecclesia vocat, cur, qui ejus filii el-
se gloriamini, non illam auditis? Aut
cur saltem animarum vestrum non
misericordemini, quae quasi omni horâ fa-
me pereunt? quas tamen saltem semel
in mense sacrâ Communione conser-
varetis. Quantum putatis, doluisse
Adamum, quando terrestri ejecis
Paradiso suam agnovit stultitiam,
quod cum vescendo de arbore vite
immortalitatem adeptus fuisset, ex pro-
hibita sibi comoderit arbore, quae
mortem illi attulit? Etiam vos ad ex-
trema deducti dignam reprehensione
vestram excusibimini negligentiam,
que animam vestram ab arbore vite
fruenda impedivit, & forte solum
ob illum finem, quod liberiū volunta-
tibus à Deo prohibitis faci possetis.

Et

Et quis seit, an haec ipsa negligentia
non futura sit causa, ut non à terrestri,
sed cælesti Paradiso excludamini? Pro-
fectò omnis nausea mala est; pejor ta-
men est illa, qua panis nauseatur. Om-
nia ex his nausea malas, panis autem pessi-
mæ. Valde etiam timeo, ne hæc a-
veris, quam ostenditis, in gustendo
panis Angelico, magnum sit reprobationis
vestris, mortisque æternæ im-
minentis indicium. Audio Prophetam
admirabundum sic exclamare: *Ecce*
p. 71. qui elongant se à te, peribunt. *Ecce,* in-
16. qui Propheta (quasi prodigo attoni-
*cus) *Ecce, sunt, qui se à te, Deo meo,**

avertunt, cum eos tu non fugias, sed
quæras. An non hoc est stupendum,
quod paupertas fugiat divitias, quod
infirmitas nauseat salutem, quod crea-
tura renuat conjungi Creatori? Quam-
primum inventus fuit panis, homines
derelinquerunt glandes; jam vero
postquam pro nutrimento illorum pa-
nis de cælo descendit, easde repetunt.
Quid pejus facere possemus, si nostri
ipso essemus Tyranni, & ad mortem us-
que nos ippos odissimus? Anti. Christus
juratissimus totius humani generis
inimicus, velut primarius Sarthanæ Re-
gis sui minister, non poterit pejus
Ecclesiae inferre damnum, quam di-
no hoc Sacramento privare homines.
Sed jam nunc multorum animæ hanc
videntur experti rabiem, dum seipso
tanto tempore tam inenso destituunt
bono, quamvis nondum infelix ille,
qui hoc eos privet, comparuerit.

XX. Elongant se à te. Elongant se à te, ô Domine, qui illorum es nutritio.
R.P. Segneri S.J. Christ. Instr. Tom. III.

mentum, ideoque quid aliud exspe-
ctare possunt, quam mortem? peri-
bunt. Miseri! ita peribunt. Non
est dubium. Ceteri quidam populi
Abyssinis vicini, expectant, donec
poti rigidißimam Quadragesimam,
ab his observari solitam, debilitati
sint, viré que amiserint, quos tunc
ex improviso aggrediantur, & stra-
gem edant. Eodem modo cum Christianis in malesano hoc jejunio obsti-
natis procedit Diabolus, quos ubi
debilitatos, faméque consumptos vi-
det, adoratur, & non valentes repu-
gnare profligat.

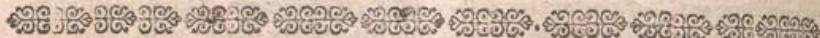
XXI. Qui elongant se à te, peribunt.
Si Dominus noster in Eucharistia est
medicina nostra, *Pharmacum im-*
mortalitatis, ut eam vocat S. Ignatius
Martyr, quicunque illud sèpiùs
accipere recusat, perire necesse est.
Non habebit vitam aeternam in se me-
ipso manentem. Nec satis erit, ali-
quot vicibus per annum sumplisse,
quemadmodum, ut dixi, non satis
suisset in terrestri Paradiso aliquo
tempore tantum ex arbore vitæ pro im-
mortalitate consequenda comedisse.

XXII. Qui elongant se à te, peribunt.
Si Christus leiplum armorum vice de-
dit, quis mirabitur vulneratum oc-
cumbere, qui non vult illis uti, aut
cum tristitia & rædio hisce se munit?
Quid de milite illo sperari potest,
cui ipse etiam gladius est oneri?
Absit, Charissimi, imposterum, ab-
sit, ut ab hoc pane vitæ nos elon-
gemus, regemus Dominum, ut
majori cum fructu nos illo vesci

R. con-

Joan. concedat. *Domine, semper da nobis panem hunc, ut dignam tam perfectam refectione degendo vitam per infinita secula mereamur illâ perfici in cælo, non amplius per manus Fidei, sed per*

claram visionem beatificam nobis porrigidâ, cuius interim cum sit o. s. Th fa, pignus est omnium Fidelium Christianorum securis- simum. 79.e. 26.

DISCURSUS X.

Detestatur horribile illorum Sacrilegium, qui cum gravis noxae conscientia communicant.

I.
Dio-
dor. Sie-
rer. an-
tig. l. 3.
e. 2.
Solin. c.

Uas olim injrias gravissimas Soli inferebant Barbari Africæ populi. Prima erat illorum, qui in odium radiorum nisi ardenti ejus aspectum fugiebant, ita ut ne illius cogerentur sufferre lucem, in palustribus se vallibus absconderent. Altera erat illorum, qui atrociori insultu nunc saxa, nunc sagittas in ejus despectum per aëra ejaculabantur. Utramque hanc injuriam contra verissimum justitiae Solem à populo Christiano renovatam depolare cogor, eo ipso tempore, quo speciebus Sacramentalibus obvelatus, sed non repressus, milenos charitatis radios in nos diffundit. Quidam ipsi terga obvertunt, ut vidimus, mille afferendo excusationes, ne frequentiore ejus refectione suo calore accendantur. Alij denique effectori audaciâ illum adoriuntur, indignèque communiantes vulnera illa renovant, quæ olim in carne mortali pro nobis sustinuit. Quare cum utrumque hunc indignissimum abusum tolerare non

possim, primùmque præcedenti Discursu pluribus detestatos fuerim, alterum, utpote detestabiliorum, nunc aggrediar; ut si forte jam animos vestros invalidit, eundem expellam, aut ne unquam accedat, aditum præcludam.

II. Non est monstrum magis stupendum, quām quod ex partibus adversantibus componitur. Quas vero partes magis diversas, conjunctas spe-ani. Etare potestis, quām in uno eodemque corde peccatum & Christum? Si Lucifer Diabolorum Princeps cum Sancto Michaeli omnium Angelorum præcipuo conjungeretur, exigua esset monstrositatis illius adumbratio, quām quoridie toti cœlesti curia tot Sacrilegi exhibent, primarii hujus Sacramenti finis oliviscentes, qui est Christum cum homine conjungere; *Sacramentum, quod ipsum Christum conjungit homini.* Ita definit S. Thoma. Quia vero semper res duas horrendæ in quovis monstro considerari possunt, deformitas scilicet, quam in se continet, & dampnum, quod minatur; utramque perspendedimus

Jel.
Clar. I
S. sent.

Ari.
1.4.4

Rom.
2.23.

Opusc.
26.6.1.